

Matemaattinen logiikka 2013

Laskuharjoitukset 8

1. Olkoon T L -teoria, φ L -kaava ja $c \notin L$. Näytä, että jos $T \vdash \varphi(c/v_0)$ niin $T \vdash \forall v_0 \varphi$.
2. Olkoon T L -teoria. Näytä, että seuraavat ovat yhtäpitäviä:
  - (i) kaikilla L -lauseilla $\forall v_i \varphi$ löytyy vakio $c \in L$ jolla $T \vdash \varphi(c/v_i) \rightarrow \forall v_i \varphi$,
  - (ii) kaikilla L -lauseilla $\exists v_i \varphi$ löytyy vakio $c \in L$ jolla $T \vdash \exists v_i \varphi \rightarrow \varphi(c/v_i)$.
3. Olkoon T L -teoria siten, että jokaisessa L -struktuurissa ainakin jokin $\varphi \in T$ on tosi. Osoita, että on olemassa $\varphi_0, \dots, \varphi_n \in T$, $n \in \mathbb{N}$, siten, että $\vdash \varphi_0 \vee \dots \vee \varphi_n$.
4. Olkoon $L = \{c_i \mid i \in \mathbb{N}\}$ ja T sellainen L -teoria, että jokaisella $M \models T$ ja $a \in M$ löytyy sellainen $i \in \mathbb{N}$, että $c_i^M = a$. Näytä, että löytyy sellainen $n \in \mathbb{N}$, että $T \vdash \bigvee_{k < m \leq n} c_k = c_m$, missä $\bigvee_{k < m \leq n} c_k = c_m$ tarkoittaa kaikkien kaavojen $c_k = c_m$ disjunktiota, missä $k < m \leq n$.
5. Näytä, että $Th((\mathbb{N}, +, \cdot, 0, 1, <))$ ei ole $\aleph_0$ -kategorinen.
6. Oletetaan, että teorian T jokaisella äärellisellä osajoukolla on malli jonka universumissa on tasan kolme alkioita. Osoita, että teorialla T itsellään on malli jonka universumissa on tasan kolme alkioita.